

DRUŽINSKI TEDNIK

Leto XV.

V Ljubljani, 29. aprila 1943-XXI.

Štev. 17 (702)

Najslabša sprava je boljša
kakor najboljša pravda.

Slovenski rek

»DRUŽINSKI TEDNIK«

Izhaja ob četrtih. Uredništvo in
uprava v Ljubljani. Miklošičeva 14/III.
Poštni predel št. 345. Telefon št. 33-32.
— Račun pošte braničine v Ljubljani
št. 15.333 — Rokopisov ne vrčamo,
nefrankiranch dopisov ne sprejemamo. Za
odgovor je treba priložiti 2 liri v znamkah.

NAROČINA

1/4 leta 10 hr, 1/2 leta 20 hr,
vse leto 40 hr. — V tujini
64 hr na leto. — Naročino
je treba plačati vnaprej.

CENE OGLASOV

V tekstnem delu: enostopenja petilna vrsta
ali njen prostor (visina: 3 mm in širina
55 mm) 7 hr; v oglašenem delu 4.50 lire;
V dvobavnem tisku cene po dogovoru. —
N o t i c e : vrstica 7 hr. M a l i o g r a-
s i l : beseda 0.50 lire. Oglašni davek povsod
je poseben. Pri večkratnem naročilu popust.

Danes:

NAŠ NOVI KRIMINALNI ROMAN

PET MINUT POZNEJE

(Gl. str. 2. in 3.)

Hudi boji na zahodnem tunizijskem bojišču

Industrijske naprave v Haifi bombardirane

Glavni Stan Italijanskih Oboroženih
Sil je objavil 21. aprila svoje 1061.
vojno poročilo:

Sovražnik je močno napadal v južnem delu bojišča, Italijanske in nemške čete so sunek zadržale in na več točkah prešle v protinapad. Posrečilo se jim je uničiti nekaj pridobitev, ki jih je bil prvotno dosegel sovražnik. Divja se huda bitka, v kateri sodeluje obojestransko letalstvo.

V ponovnih sopotih so nemški loveci uničili 8 sovražnih letal.

Italijanski loveci so dosegli včeraj si-jajen uspeh nad Sicilskim prelivom. Skupine I. letalskega oddelka pod velivostom majorja Alojzija Di Bernaranda iz Città della Pieve (Perugia) in letalskega stolnega Glizia Nicella iz Terranove Pausania, so dosi po številu Šibkeje, napadel 60 letal tipa »Spitfire« in jih 17 izmed njih sestrelili. Dve drugi sovražni letali so uničili naši loveci ob tunizijski obali, neko drugo letalo pa nad morjem pri otočku Strofavi (Grčija).

Ponoči 20. aprila so naši bombniki učinkovito napadli skladišča in čistilnice v Haifi.

Včeraj je sovražnik bombardiral in s strojnicami obstreleval nekatere manjše kraje v južni Italiji in na Siciliji. Povzročil je manjšo škodo in nekaj človeških žrtev.

Naši protiletalsko topništvo je pri Portu Empedoclu sestrelilo neko ameriško letalo, da je strmoljavilo v morje.

V zadnjih dneh se tri naša letala niso vrnila v svoja oporišča.

Glavni Stan Italijanskih Oboroženih Sil je objavil 22. aprila svoje 1062.
vojno poročilo:

Sovražnik je ponovno silovito napadal v južnem delu tunizijskega bojišča, naše čete so pa napad junaska vzdolj.

V osli obrambi neke prednje poslovanje se je posebno odlikoval prvi bataljon 6. pohotenega polka (Trieste), ki je pod velivostom letalskega stolnika Maria Politija iz Sulmone prizadel napadajočim novozelandskim četam ogromne žrtve.

Trežki nemški bombniki so napadli središča v sovražnem zaledju. Naši loveci so sestrelili 4 sovražna letala. Ponoči so naša letala uspešno bombardirala petroleske naprave v Tripolisu in v Siriji.

Glavni Stan Italijanskih Oboroženih Sil je objavil 23. aprila svoje 1063.
vojno poročilo:

Sovražnik je ponovno silovito napadal v južnem delu tunizijskega bojišča, naše čete so pa napad junaska vzdolj.

V osli obrambi neke prednje poslovanje se je posebno odlikoval prvi bataljon 6. pohotenega polka (Trieste), ki je pod velivostom letalskega stolnika Maria Politija iz Sulmone prizadel napadajočim novozelandskim četam ogromne žrtve.

Trežki nemški bombniki so napadli središča v sovražnem zaledju. Naši loveci so sestrelili 4 sovražna letala. Ponoči so naša letala uspešno bombardirala petroleske naprave v Tripolisu in v Siriji.

Glavni Stan Italijanskih Oboroženih Sil je objavil 24. aprila svoje 1064.
vojno poročilo:

V južnem delu tunizijskega bojišča je danes sovražnik še ojačil pritisk. Naše čete so se junaska borile in prešle v protinapad. Posebne omembje je vredna naša divizija »Pistoia« pod velivostom generala Falugi. Čete te divizije so z neomajno trdnostjo vzdržale ponovne sovražne papade močnejših britanskih čet.

Tudi v zahodnem delu bojišča se bježijo budi boji.

V zraženih bojih so nemški loveci sestrelili 6 sovražnih letal, naši loveci, ki so spremnili neki konvoj, pa 4 »Spitfire«.

Sovražna letala so bombardirala Siracuso. 3 osebe so mrtve, 13 pa ranjenih. Sovražnik je odvrgel nekaj bomb Carlotto (Cagliari) in na okolico Calanzare in Racuse, 4 ljudje so mrtvi, 14 pa ranjenih.

Naše protiletalsko topništvo je sestrelilo 2 sovražni letali. Eno je v plamenih strmoljavilo na plažu vzhodno od Sirakuze, drugo pa v morje v bližini Pozalle (Ragusa).

Glavni Stan Italijanskih Oboroženih Sil je objavil 25. aprila svoje 1065.
vojno poročilo:

V južnem delu bojišča so prenchali sovražni napadi. Bitka se je na spet vrah v zahodnem delu bojišča. Nemški oddelki so striši morebitne napade sovražnikov oklepni sil.

V zadnjih dneh se se posebno odlikovali divizija »Trieste«, 34. bataljon strojnici, dve čeli divizije »Folgore« in ena čela grenadirjev. Posebno priznanje zasluži tudi italijansko topništvo, ki je spet pokazalo svojo visoko sposobnost.

Letalstvo Osi je neprestano bombardiralo zbirališča sovražnih oklepnih voz in sovražna letališča.

Sovražnik je bombardiral pokrajino Nuoro in povzročil manjšo škodo. Med prebivalci je 12 mrtvih, 6 pa ranjenih.

Nemški loveci so ob vzhodni sardinški obali sestrelili tri sovražna letala.

Naši motorni čolni so preprečili napad ruskih motornih čolnov na neko kriško pristanišče.

Glavni Stan Italijanskih Oboroženih Sil je objavil 26. aprila svoje 1066.
vojno poročilo:

Na zahodnih tunizijskih frontih se italijanske in nemške čete junaska bore s sovražniki.

Zmerno izvidniško delovanje v južnem delu bojišča.

Nemški loveci so sestrelili 4 sovražna letala, naše protiletalsko topništvo

3 letala, 1 sovražno letalo je pa se strelišča naša torpedovka, ki je plula po Sredozemskem morju.

Naša letala so ponovno uspešno bombardirala industrijske naprave v Haifi.

To noč so ameriški širimotorniki napadli okolico Napolija in povzročili manjšo škodo.

V Torre del Greco obžalujejo 47 mrtvih in 66 ranjenih.

Eno sovražno letalo, ki ga je zadelo naše protiletalsko topništvo, je padlo v morje v bližini Ispice (Ragusa). Na ta kraj je sovražnik odvrgel nekaj bomb, vendar ni povzročil škode.

Glavni Stan Italijanskih Oboroženih Sil je objavil 26. aprila svoje 1066.
vojno poročilo:

V južnem delu tunizijskega bojišča so naše čete zatrlje sovražni pritisk.

Angleško-ameriško letalstvo je včeraj izgubilo 12 letal, 7 so ih sestrelili naši loveci, 5 pa protiletalsko topništvo.

Velivo vojno poročilo

di trasporto italiano

prima del vole

Italijansko

transportno

letal

pred odletom.

V ogorčenih borbah zadnjih dni so se posebno odlikovali nemški enote: 10. oklepna divizija, 2. bataljon 443. polka oklepni grenadirjev in lovski bataljon letalstva.

Naša letala so v cirenskih vodah predstregla močno zavarovan sovražnikov konvoj in zadebla s torpedo dve trgovske jedi po 8000 in 5000 ton nosilnosti.

Sovražna letala so včeraj metalna bomba na več krajev v Siciliji. V Licati (Agrigento) je več posloplji skodovanih, ena oseba pa ubita. Na področju Cagliarija število žrtev še nizano.

In predvsem sovražnik je ponovno silovito napadal v južnem delu tunizijskega bojišča, naše čete so pa napad junaska vzdolj.

V osli obrambi neke prednje poslovanje se je posebno odlikoval prvi bataljon 6. pohotenega polka (Trieste), ki je pod velivostom letalskega stolnika Maria Politija iz Sulmone prizadel napadajočim novozelandskim četam ogromne žrtve.

Trežki nemški bombniki so napadli središča v sovražnem zaledju. Naši loveci so sestrelili 4 sovražna letala. Ponoči so naša letala uspešno bombardirala petroleske naprave v Tripolisu in v Siriji.

Glavni Stan Italijanskih Oboroženih Sil je objavil 27. aprila svoje 1067.
vojno poročilo:

Sovražnik je ponovno silovito napadal v južnem delu tunizijskega bojišča, naše čete so pa napad junaska vzdolj.

V osli obrambi neke prednje poslovanje se je posebno odlikoval prvi bataljon 6. pohotenega polka (Trieste), ki je pod velivostom letalskega stolnika Maria Politija iz Sulmone prizadel napadajočim novozelandskim četam ogromne žrtve.

Trežki nemški bombniki so napadli središča v sovražnem zaledju. Naši loveci so sestrelili 4 sovražna letala. Ponoči so naša letala uspešno bombardirala petroleske naprave v Tripolisu in v Siriji.

Glavni Stan Italijanskih Oboroženih Sil je objavil 28. aprila svoje 1068.
vojno poročilo:

V južnem delu tunizijskega bojišča je danes sovražnik še ojačil pritisk. Naše čete so se junaska borile in prešle v protinapad. Posebne omembje je vredna naša divizija »Pistoia« pod velivostom generala Falugi. Čete te divizije so z neomajno trdnostjo vzdržale ponovne sovražne papade močnejših britanskih čet.

Tudi v zahodnem delu bojišča se bježijo budi boji.

V zraženih bojih so nemški loveci sestrelili 6 sovražnih letal, naši loveci, ki so spremnili neki konvoj, pa 4 »Spitfire«.

Sovražna letala so bombardirala Siracuso. 3 osebe so mrtve, 13 pa ranjenih. Sovražnik je odvrgel nekaj bomb Carlotto (Cagliari) in na okolico Calanzare in Racuse, 4 ljudje so mrtvi, 14 pa ranjenih.

Naše protiletalsko topništvo je sestrelilo 2 sovražni letali. Eno je v plamenih strmoljavilo na plažu vzhodno od Sirakuze, drugo pa v morje v bližini Pozalle (Ragusa).

Glavni Stan Italijanskih Oboroženih Sil je objavil 29. aprila svoje 1069.
vojno poročilo:

V južnem delu bojišča so prenchali sovražni napadi. Bitka se je na spet vrah v zahodnem delu bojišča. Nemški oddelki so striši morebitne napade sovražnikov oklepni sil.

V zadnjih dneh se se posebno odlikovali divizija »Trieste«, 34. bataljon strojnici, dve čeli divizije »Folgore« in ena čela grenadirjev. Posebno priznanje zasluži tudi italijansko topništvo, ki je spet pokazalo svojo visoko sposobnost.

Letalstvo Osi je neprestano bombardiralo zbirališča sovražnih oklepnih voz in sovražna letališča.

Sovražnik je bombardiral pokrajino Nuoro in povzročil manjšo škodo. Med prebivalci je 12 mrtvih, 6 pa ranjenih.

Nemški loveci so ob vzhodni sardinški obali sestrelili tri sovražna letala.

Naši motorni čolni so preprečili napad ruskih motornih čolnov na neko kriško pristanišče.

Glavni Stan Italijanskih Oboroženih Sil je objavil 30. aprila svoje 1069.
vojno poročilo:

Na zahodnih tunizijskih frontih se italijanske in nemške čete junaska bore s sovražniki.

Zmerno izvidniško delovanje v južnem delu bojišča.

Nemški loveci so ob vzhodni sardinški obali sestrelili tri sovražna letala.

Naši motorni čolni so preprečili napad ruskih motornih čolnov na neko kriško pristanišče.

Glavni Stan Italijanskih Oboroženih Sil je objavil 31. aprila svoje 1069.
vojno poročilo:

Na zahodnih tunizijskih frontih se italijanske in nemške čete junaska bore s sovražniki.

Zmerno izvidniško delovanje v južnem delu bojišča.

Nemški love

dejavnosti svoje zgodovine, neizprosno stika napade raznih čet, ki so jih Anglezi poslali v napad. Posadka neke naše predmje utrjene postojanke, in sicer posadka Taurunec, obstoječa iz pečev 1. batalliona 66. pehotnega polka, stolnije grenadirov ter dveh stotij divizije Folgore, ki so bile strnjene v eno samo borbeno vojlo, je dva dneva vzdrževala napad neke novozelandske divizije. Za junaško barbo do skrajnosti, od hiše do hiše, od kamna do kamna, zvesla zapovedi da je treba vztrajati za vsako ceno, je posadka zaslužila čest omembu v dnevnem povetu. Enote divizije Spisola, ki so se odelile s slavo v treh zaporednih bitkah, so neizprosno odbole neko indijsko divizijo, ki ji je uspelo dosegči najmanjšega uspeha zaradi hrabrosti naših oddelkov. Divizija Trieste in vse čete 1. armade so znova potrdile neizčrpno silo vojne Osi in njihovo neupogljivo vero v zmago.

Naše topništvo je s precizno, naglo in izredno učinkovito akcijo podpiralo in jaročno neukrotljiv zagor naših peštev. Naše topništvo, ki je bilo dobro razvrščeno in je odlično manevriralo, je kakor vedno zelo krepko prispevalo k odporu. Popoldne 23. aprila je osma armada, hudo prezkušena po krvavi izgubah v napadih, ki niso imeli nobenega uspeha, prekinila napadanje, da bi izčrpale enote na novo razvila. Poveljnik 8. armade je uradno označil to armado v proglašu na žete, ki so ga našli pri nekem ujetniku, za najboljšo vojno sredstvo angleškega imperija, s katerim je kdaj razpolagal.

Prva faza bitke v Tunisu se je tako zaključila s krepljenim uveljavljanjem naše 1. armade, ki je preizjor premoč Anglezov v ljudeh in vojnih sredstvih znova postavila proti sovražniku nepravilno oviro junaštva italijanskih vojakov.

Maksimalni cenik

Maksimalni cenik št. 9, ki velja po naredbi Visokega komisarja za Ljubljansko pokrajinu od 10. aprila t. l., narepel določa za mestno občino ljubljansko naslednje cene na drobnou (z višeto troščarom):

1. Kruh iz enotne moke v kosihi do 400 g 2.30 lire, v kosihi od 400 do 1000 g 2.20 lire; testenine iz enotne moke 3.90 lire za kg; enotna pšenična moka 2.70 lire; enotna korenica moka 2.20 lire; riz navadni 2.70 lire; fiziol 6 lire za kg.

2. Jedilno olje (olivno) 14.70 lire za liter; surovo maslo 28.40 lire za kg; slanina soljena 19 lire za kg; mast 17 lire za kg.

3. Mleko 4% vinskih 6.35 lire za liter.

4. Mleko 2.50 lire za liter; kondenzirano mleko v dozah po 880 g 15.90 lire za dozo, v dozah po 385 g 7.55 lire za dozo.

5. Sladkor: sladkorna sipa 7.25 lire za kg, v kockah 8.35 lire.

6. Mehka drva, razčaganja, franko skladische trgovca v Ljubljani 33.60 lire za stot; mehki roblanci (žamane), približno 1 m dolgi, franko mestno skladische 40 lire za stot; trda razčaganja drva 40 lire za stot; enotno mleko, ki vsebuje 23–27% kislino, 4.10 lire za kg.

Najvišje cene zelenjavni in sadji, uvoženemu v ljubljansko pokrajinu, je določil Visoki komisar. 1 kg novega česna sme stati v nadrobni prodaji 4.90 lire, belusev 10.50 lire, evelače 3.25 lire, običajenega korenja 3.45 lire, zgodne čebule 3.35 lire, solate vseh vrst 3.80, špinat 3.35 lire zelene 4.50 lire, suhih marelje 58.50 lire, pomaranč I. vrste 9.35 lire, II. vrste 8.35 lire, krom 4.70 lire, orehov Sorrento 30 lire, navadni horehov 25 lire.

Rihard Jakopič

Slovenska umetnost je izgubila enega izmed svojih največjih predstavnikov — Riharda Jakopica.

Rihard Jakopic je se rodil 12. aprila 1869. v Ljubljani. Studiral je na ljubljanski realki, na dunajski in poznejši na monakovski akademiji. Hodil je v Monakovem tudi v Ažbelovo šolo, iz katere je izšla naša nova umetnost z Groharjem, Jakopcem, Jamo, Strmenom in Veselom. Od leta 1902. do 1906. je pridružil s lovarji v Skofiji Luki in Dobravi, nakar se je za stalno naselil v Ljubljani. Leta 1907. je skupaj s lovarji Strmenom ustavil risarsko in slikarsko šolo, ki jo je vedel do leta 1912. Leta 1908. je zgradil razstavni paviljon, ki ga je pozneje odkupil mestna občina in ga upravljal Narodna galerija.

Dodal je vse do zadnjega časa. Prejšnja leta se je oglašal tudi s peresom. Njegovi sesavki v Jakopicem zboru skrivajo v njegova proza v raznih starejših letnikih posameznih revij, spadajo med najpomembnejše dela, kar so jih koda justvarili slovenski umetniki. Naslikal je mnogo slik v olju prekrasnih barv, ki jih je razstavljal doma in v tujini. Za njegove slike je bilo od leta do leta edanje večje povpraševanje, kar je največji dokaz, da je postal nekaj tako malo razumevanji mojster luč, barv, prehodov in razpoloženj, popularen in domać.

Pogreb zemeljskih ostankov velikega umetnika je bil na velikonočni petek popoldne iz Zala k sv. Krizu. K pogrebnim srečanostim je postal svojega zastopnika Visoki komisar Ekse. Gražoli, ki je položil na krsto krasen venec. Poleg drugih predstavnikov kulturnih in javnih ustanov, so bili zastopnik ljubljanskega župana in zastopnik mestne občine ljubljanske. Od pokojnika sta se v izbranih besedah poslovila predsednik Akademije znanosti in umetnosti prof. dr. Milan Vidmar in pa predsednik DSLU prof. Saša Šantel.

Tako se je vsa ljubljana poslovala od svojega velikega umetnika, ki je bil vsem mlajšim slikarjem resnični vodnik, učitelj in oče.

Skava mu!

Mestni preskrbovalni zavod sporoča,

da bodo dobili vsi potrošniki od 24. aprila naprej za tekoči mesec po 250 gramov marmelade na vsekog osebo. Ker so odrezki živilske nakaznice že izčrpani, bodo morali trgovci prisniti lasten žig na hrbtni strani nakaznice. Potrošniki iz pokrajine bodo prejeli marmelado v isti količini in na isti način, kakor to določajo odredbe, ki so jih izdali civilni komisari okolišev. Marmelada se prodaja po 16.35 lire na kilogram.

Za tekoči mesec april delijo od 24. aprila dalje dečkom in mladeničem od 9. do 18. leta, ki bivajo v mestu ljubljani, na odrezek V predpisane dodatne nakaznice GM/C po 1 škalico sardine. Sardine so v olju in stane škalica sardine.

Nakaznice za petrolej in bencin najdovne obrtniki pri Pokrajinskem svetu korporacij, Beethovnova ul. 10. po naslednjem redu: od 1. do 3. maja mazinari, knjigovezci, elikariji, urarji, graverji in optički; od 3. do 5. maja mehaniki, ključavnici, kleparji, elektrarji in elektrotehnički; od 5. do 7. maja krojači, modistički in krzarnarji. Kdor ne dvigne nakaznice do dologe nega roka, mu zapade in se bo izdala strankam, ki potrebujejo večje količine. Navedeni roki veljajo za vse bodoče mesece v letu.

Nove cene za prodajo konserviranega mesa je določilo ministrstvo za poljedelstvo in gozdove. Po novih cenah se morajo ravnavati vsi prodajalcem mesnih konserv. drugače zapadejo globi.

Najvišje cene zelenjavni in sadji, uvoženemu v ljubljansko pokrajinu, je določil Visoki komisar. 1 kg novega česna sme stati v nadrobni prodaji 4.90 lire, belusev 10.50 lire, evelače 3.25 lire, običajenega korenja 3.45 lire, zgodne čebule 3.35 lire, solate vseh vrst 3.80, špinat 3.35 lire zelene 4.50 lire, suhih marelje 58.50 lire, pomaranč I. vrste 9.35 lire, II. vrste 8.35 lire, krom 4.70 lire, orehov Sorrento 30 lire, navadni horehov 25 lire.

Diana in Kalvin sta prihajala po stopnicami navzdol; oba sta bila v kočnih oblikah, čez roko sta pa imela vsak debelo brisačo. Videti sta bila slabe volje v Sibila je kar koi ugavila, da sta se prepričala zaradi matice. Krenila je za zakoncem na teraso.

Ljudmila jo je sprejela z ljubezni polnim pogledom, ki je skrival v globini izraz skrivne zarote, kakor da bi hotela Sibila spomniti, da njeni obliki še zmerom drži.

Kalvin je hotel po stopnicah niz dol in prešerno mahal z roko nazaj. Eva se je pretregnila na gugalnem stolu in kazala svoje brezhibno oblikovanje nožice. Na gornji stopnici je ždela matice, obhalovanja vrednega videza.

»Moški se preneumni!« je razsrejeno dejala Diana. »Zivale ne morem in ne morem trepeti, zato nočem nobene takšne zverine v hiši!«

»Naj bo kar koli, tei ubogi stvarci je treba dati nekaj jesti,« je sočutno menila Sibila. »Dovoliš?«

»Kajpak,« je odvrnila Diana. »Toda obdržala je po nobeni ceni ne bom.«

»Za tole mačje je škoda sleherne hrane in ne: prava potrata bi rekel, je v nemarno dejala Eva in posnala gugalca z nogo.« Kako strašno se stradana je! Zastrupi jo ali jo pa učipi, Diana. Brez koristi ti bi bilo srečno grizljiva.«

»Kuharica ti nai da nekaj ostane,« je rekla Diana.

Sibila je vzelu peresnohalko mačico in jo odnesla v kuhinjo. Postavila je

prednjo krožnik mleka; mačica je

blasto blazala. Kuharica je izročila Sibili nekaj koščkov mesa, ta jih je

pa dala mačici, ki se je zdelo kar

Javna dela v Dalmaciji, ki jih je pričela izvrsavati Italijanska vlada takoj po zasedbi dežele, izredno hitro napredujejo. Do 15. februarja letoskega leta so izdali za raznega dela 90.8 milijona lir. Med največja že izgoljena dela spada pomoč v Sebenicu, vodovod v Zari do Spalata, V Spalatu se poleg tega zgradili veliko bohniščico.

Nemški nameščenci v vsej Hrvatski so dobili s posebnim zakonom nov pravni položaj. V okviru nemške narodnosti skupine se je ustanovilo društvo državnih nameščencev. Država je na narodnosti in v političnem področju popolnoma samesto in bo sodelovalo pri stanovkih vpravljanih s hrvatsko zvezo državnih nameščencev.

Uredbo o odpustu nacionalno nezaščitljivih državnih nameščencev v Srbiji je ministrski svet izpravljal. Na podlagi nove uredbe so v zadnjem času odpustili iz državne službe med drugimi več ko 50 vsečilskih profesorjev in docentov v Beogradu.

2015 poročnih posojil so v mesecu januarju razdelili italijanskim novoročencem. Skupno znašajo vsa posojila 3.057.000 lir.

Pečljavnik je s svojim dekretom imenoval za zunanjega ministra dosednjega poslanika v Berlinu dr. Miletia Budaka. Dosednji zunanjji minister dr. Mladen Lorković je imenovan za člana državnega sveta in je obdržal način načina.

Društvo ponesrečencev pri delu so nedavno osnovali v Italiji na pobudo Dueja pod okriljem fašističke stranke in ministra za korporacije. Člani novega društva so vsi onesrečenci in invalidi, ki so ločili zaradi nesreč pri delu. Društvo je že seslavilo svoja pravila in bo začelo takoj delovati.

Kot sedma knjiga zbirke Dobra knjiga je izšel roman Louisa Bromfielda. Prišlo je deževje. Dobite ga v založbi sami in po vseh boljših knjigarnah.

Te dni so pričeli poskusne radijske oddaje v novi radijski oddaji postajali v Banjaluki. Poskusi so pokazali zelo zadovoljiv rezultat. Oddaje se slišijo po vsej dežavi.

Obvezno službo za lekarnarie in lekarnarske nomocnike, ne ozira se na njihovo dosedjanje javno nameščenih, je uvedel hrvatski notranji minister. Službeno razmerje, ki vože obveznika na delodajalca, avtomatsko odpade.

Poravnajte naročnino!

Razdeljevanje racioniranih živil v maju

Prehranjevalni zavod Visokega komisariata za ljubljansko pokrajinu sporoča:

Meseca maja 1943-XXI bodo dobili potrošniki slednje količine racioniranih sporoč:

Meseca maja 1943-XXI bodo dobili potrošniki slednje količine racioniranih sporoč:

Meseca maja 1943-XXI bodo dobili potrošniki slednje količine racioniranih sporoč:

Meseca maja 1943-XXI bodo dobili potrošniki slednje količine racioniranih sporoč:

Meseca maja 1943-XXI bodo dobili potrošniki slednje količine racioniranih sporoč:

Meseca maja 1943-XXI bodo dobili potrošniki slednje količine racioniranih sporoč:

Meseca maja 1943-XXI bodo dobili potrošniki slednje količine racioniranih sporoč:

Meseca maja 1943-XXI bodo dobili potrošniki slednje količine racioniranih sporoč:

Meseca maja 1943-XXI bodo dobili potrošniki slednje količine racioniranih sporoč:

Meseca maja 1943-XXI bodo dobili potrošniki slednje količine racioniranih sporoč:

Meseca maja 1943-XXI bodo dobili potrošniki slednje količine racioniranih sporoč:

Meseca maja 1943-XXI bodo dobili potrošniki slednje količine racioniranih sporoč:

Meseca maja 1943-XXI bodo dobili potrošniki slednje količine racioniranih sporoč:

Meseca maja 1943-XXI bodo dobili potrošniki slednje količine racioniranih sporoč:

Meseca maja 1943-XXI bodo dobili potrošniki slednje količine racioniranih sporoč:

Meseca maja 1943-XXI bodo dobili potrošniki slednje količine racioniranih sporoč:

Meseca maja 1943-XXI bodo dobili potrošniki slednje količine racioniranih sporoč:

Meseca maja 1943-XXI bodo dobili potrošniki slednje količine racioniranih sporoč:

Meseca maja 1943-XXI bodo dobili potrošniki slednje količine racioniranih sporoč:

Meseca maja 1943-XXI bodo dobili potrošniki slednje količine racioniranih sporoč:

Meseca maja 1943-XXI bodo dobili potrošniki slednje količine racioniranih sporoč:

Meseca maja 1943-XXI bodo dobili potrošniki slednje količine racioniranih sporoč:

Meseca maja 1943-XXI bodo dobili potrošniki slednje količine racioniranih sporoč:

Meseca maja 1943-XXI bodo dobili potrošniki slednje količine racioniranih sporoč:

Meseca maja 1943-XXI bodo dobili potrošniki slednje količine r

Listek „Družinskega tednika“

Kako se bo razvila današnja konzerva

V vojni po navadi naraste poraba konzerv ne samo pri armadi na bojiščih, temveč tudi v zalediju, doma, v gospodinjstvu. In ker skuša vsaka država izdelati kar najokusnejše in najbolj hranilne konzerve, slišnjene na kar se da majhno prostornino, se konzerve vse boli izpoljujejo in so po vsaki vojni cenejše, pripravnejsi in boljše.

Gotovo se je že marsikdo vprašal, kako se bo še razvila današnja konzerva. Strokovniki v prehranjevalni industriji bojujočih se držav si zelo prizadevalo, da bi izdelali nekakšno popolno konzervo, ki po okusnosti in hranilnosti ne bi zaostala za presno hrano, pa bi vseeno zavzela vse manj prostora.

Med najnovejšimi uspehi na tem področju so tako imenovana dehidrirana živila. Dehidriranje pomeni v kemičnem besedaju popolno izsušitev. Živilo torej dehidriramo, če mu kemično vzamemo vso vodo. S tem pa, da mu vzamemo vodo, ga skrčimo vsaj na šestino prvotnega obsegja, ne da bi škodovali njegovi hranilnosti.

Dehidrirana živila — nekakšne moderne konzerve — so torej v industriji konzerv najnovejša moda. Vsekakso zelo koristna moda! Amerika si na primer obeta od dehidriranih živil v konzervah prednost, da bo pri prevozu potrebovala vse manj ladij in letal, ker zavzemajo dehidrirana živila šestkrat manj prostora, kakor bi ga sicer.

Po novem postopku dehidrirajo meso in zelenjavo v malih, suhih luskine in kosmice, ki jih je mogoče hraniti v zavojih iz lepenke — pomislimo na varčevanje z dragoceno pločevinom! — kjer ostanejo uporabni več mesecje, ne da bi živila izgubila svojo hranilnost. Kadar jih želimo skuhati, dodamo nekaj vode — za vsako živilo posebno predpisano količino — mehčamo štirideset minut in nato skuhamo.

Tako se na videz neužiten kosec mesi izpremeni v sočen biftek, papirju podobne luskinice v rezine čebule, poleg pačice pa v izvrstnem krompirček.

Da, vse je nekako tako kakor v zelenjani deželi. In vendar prav nič ne diši po tistih neokusnih kroglicah ki so nam jih nekoc prerokovali znanstveniki. Bilo je govor, da bomo vsak dan použili nekaj kroglice, nasličenih z vitaminimi, odlivkami hidrat in tolčko, na bomo zdravim in silni ne da bi nam bilo treba kuhati in se mučiti s pripravljanjem in žvečenjem ledi.

Izdelovalci konzerv in zgoščene (koncentrirane) hrane predvsem ne smejte pozabiti da ljudje živila ne same jedo, temveč tudi uživajo v prvotnem pomenu te besede. Naiboljše se živila takoj ponavljajo, kemični kroglici nikoli ne bo mogel odpovedati zlatorumen zapučeni pečenki, ovčetvemo piščancu ali imenitni čokoladni torti. In prav je tako! Razum ne sme premagati naravnega nagona. Toda vrnimo se k dehidriranemu živilom.

Gotovo vas zanima, katera živila lahko dehidriramo. Odgovorili bi, da skoraj vsa, edino postopek priprave in izsušitve ni krompir, fižol, korenje, pesco, repo, čebulo, špinac, zelje in površi vsega kajnega tudi razno meso.

Dehidrirana živila morajo na predvsem ohraniti vso svojo hranilnost, hkrati s potrebnimi vitaminimi. Ta dva pogoja sta postavila znanstvenike pred precej klojivo nalogo, ki so jo pa vseeno izvrstno rešili. Zaradi hranitve potrebnih vitaminov je bilo predvsem treba premagati encime, snovi ki jih vsebuje vsaka rastlina, ko dozori. Ti encimi posnečujejo rast rastline, dokler testa živi, toda postanijo nepotrebni, ko lo utrgamo in prekinemo

njen zvez z zemljio. Tedaj so samo še nadležni škodljive, nekakšni paraziti, in povzročajo gnetje in uvelost.

Najprej so torej morali znanstveniki biti kos tem encinom. To store tako, da rastline za nekaj časa pošljemo v parno kopel, ki le nezadno zmazira njih vitaminsko vrednost, encime pa niti uniči. Ko je postopek popolno osušito gotov, ostanejo vitamini ne poškodovani več mesecov, da v nekaterih primerih celo več let.

Skoraj nepremagljive težave so imeli kemiki z dehidriranjem navadnega v sladkega krompirja. Tedaj se je neka bistra glavica domisnila, da bi bilo dobro krompir pred popolno osušitvijo skuhati. In res izdelujejo zdaj dehidrirani krompir v kratkih, zelo okusnih palicah smetanove barve, ki zavzema vse manj prostora, kakor svež krompir.

Korenje pod močnim vodnim pritiskom operejo, v posebni pripravi z vrtečo se, hrapavo notranjščino olupijo, zrežejo, parijo v pari proti encinom in dehidrirajo v rahle, rdečaste ostrižke. Ko ga pozneje odmodimo v skuhamo, nam prav tako imenitno tekne, kakor bi ga bili pravkar izkopal z njive. Isto velja za pečo in repo: ohrovit narežejo kakor za kislo zelje in osuše v tenke kosmice, ki vsebujejo izredno došti vitamina C. Dehidrirano špinato, namenočen v skuhano, po okusu prav lahko zamejamamo s svežo, pripravljeno s smetano, mladega, sveže natrgeganega in dehidriranega graha pa pozneje sploh ne moremo ločiti od svežega.

Ega ton (1000 kg) graha je doslej tehtala v konzervah dve toni, ista kolčina dehidriranega graha pa tehta samo 175 kg. Strojji fižol postane pri dehidriranju celo desetkrat lažji in letal, ker zavzemajo dehidrirana živila šestkrat manj prostora, kakor bi ga sicer.

Po novem postopku dehidrirajo meso in zelenjavo v malih, suhih luskine in kosmice, ki jih je mogoče hraniti v zavojih iz lepenke — pomislimo na varčevanje z dragoceno pločevinom!

— kjer ostanejo uporabni več mesecje, ne da bi živila izgubila svojo hranilnost. Kadar jih želimo skuhati, dodamo nekaj vode — za vsako živilo posebno predpisano količino — mehčamo štirideset minut in nato skuhamo.

Tako se na videz neužiten kosec mesi izpremeni v sočen biftek, papirju podobne luskinice v rezine čebule, poleg pačice pa v izvrstnem krompirček.

Da, vse je nekako tako kakor v zelenjani deželi. In vendar prav nič ne diši po tistih neokusnih kroglicah ki so nam jih nekoc prerokovali znanstveniki.

Bilo je govor, da bomo vsak dan použili nekaj kroglice, nasličenih z vitaminimi, odlivkami hidrat in tolčko, na bomo zdravim in silni ne da bi nam bilo treba kuhati in se mučiti s pripravljanjem in žvečenjem ledi.

Izdelovalci konzerv in zgoščene (koncentrirane) hrane predvsem ne smejte pozabiti da ljudje živila ne same jedo, temveč tudi uživajo v prvotnem pomenu te besede. Naiboljše se živila takoj ponavljajo, kemični kroglici nikoli ne bo mogel odpovedati zlatorumen zapučeni pečenki, ovčetvemo piščancu ali imenitni čokoladni torti. In prav je tako! Razum ne sme premagati naravnega nagona. Toda vrnimo se k dehidriranemu živilom.

George Martin je umoril svojega bratranca Colina Banningu točno ob šestih zvečer. Ko je starinska ura v kotu sobe prvič udarila, je sedel Colin za svojo pisalo mizo in iskal po predelanu neko listino.

Ko je v sobi zamrl poslednji uradec ure, je Colin mrtev omahnjal s stola. Bodalo, ki ga je bil prinesel s svojih potovanj in ki je še trenutek prej viselo na zidu, mu je do ročaja tičalo v hrblju.

Martin je hladnjekovno slekel svoje rokavice. Izpolnilo so bile svoj namen. Nobene nevarnosti ni bilo, da bi policija našla na bodalu prstne odlike. Martin se je razgledal po sobi, da bi se prepričal, ali ni pustil česara, kar bi ga moglo izdali. Vse to je opravil nočas in mirno in je bil nemoč ponosen, da je svoje delo tako dobro opravil: pri tem ni bil prav nič živčen. Bil je popolnoma miren. Cistretno je lahko mislil in roke se mu niso prav nič tresle. Vrašal se je, zakaj neki se tudi takoj težko zdi izvršiti umor. Saj je zadela vendar tako preprosta, če človek poprej vse dobro premisli in uredi.

Martin je bil načrt za umor dobro mlad, so ga starši vrgli na cesto. A kmalu se je postavil na noge in zaslužil veliko denarja. Svojim staršem nikdar ni odpuščil, ni se hotel spraviti s svojo rodbino in je živel čisto sam zase, tako da sorodniki niti vedeli niso, kie stanuje.

No, Colin bo zdaj ležal na tleh vse doljeti, dokler ne bo priša naslednje otro postrežnica. Potem bo imela policija za nekaj časa dovolji dela. Göto, ga bodo sumili, in ga bodo, ker je bil eden izmed pokojnikov najboljših priateljev, tudi strogo zaslužili, gospod Martin.

Martin je začutil, da se trese. Poslednji je napel vse sile, da bi se obvladal, a njen glas je kljub temu zveznil hripanje v hreščavo, ko je zapnil:

»Kaj vrata prav za prav hočete od menega?«

»Le mirno, le mirno, priatelj! Gre za Colina Banninga, in...«

Torej so mu res že na sledi! Le kako je to mogoče! Tedaj so Martinu popustili živej in hripano je dejal:

»No, gospod Martin, kai se je zgodilo? Česa vam nihče ne more dokazati?«

Opozaval je Martina, ki je zamanjavil, da je zmanjšal predmetova.

Martin je bil načrt za umor dobro mlad, so ga starši vrgli na cesto. A kmalu se je postavil na noge in zaslužil veliko denarja. Svojim staršem nikdar ni odpuščil, ni se hotel spraviti s svojo rodbino in je živel čisto sam zase, tako da sorodniki niti vedeli niso, kie stanuje.

No, Colin bo zdaj ležal na tleh vse doljeti, dokler ne bo priša naslednje otro postrežnica. Potem bo imela policija za nekaj časa dovolji dela. Göto, ga bodo sumili, in ga bodo, ker je bil eden izmed pokojnikov najboljših priateljev, tudi strogo zaslužili, gospod Martin.

Martin je začutil, da se trese. Poslednji je napel vse sile, da bi se obvladal, a njen glas je kljub temu zveznil hripanje v hreščavo, ko je zapnil:

»Kaj vrata prav za prav hočete od menega?«

»Le mirno, le mirno, priatelj! Gre za Colina Banninga, in...«

Torej so mu res že na sledi! Le kako je to mogoče! Tedaj so Martinu popustili živej in hripano je dejal:

»No, gospod Martin, kai se je zgodilo? Česa vam nihče ne more dokazati?«

Opozaval je Martina, ki je zamanjavil, da je zmanjšal predmetova.

Martin je bil načrt za umor dobro mlad, so ga starši vrgli na cesto. A kmalu se je postavil na noge in zaslužil veliko denarja. Svojim staršem nikdar ni odpuščil, ni se hotel spraviti s svojo rodbino in je živel čisto sam zase, tako da sorodniki niti vedeli niso, kie stanuje.

No, Colin bo zdaj ležal na tleh vse doljeti, dokler ne bo priša naslednje otro postrežnica. Potem bo imela policija za nekaj časa dovolji dela. Göto, ga bodo sumili, in ga bodo, ker je bil eden izmed pokojnikov najboljših priateljev, tudi strogo zaslužili, gospod Martin.

Martin je začutil, da se trese. Poslednji je napel vse sile, da bi se obvladal, a njen glas je kljub temu zveznil hripanje v hreščavo, ko je zapnil:

»Kaj vrata prav za prav hočete od menega?«

»Le mirno, le mirno, priatelj! Gre za Colina Banninga, in...«

Torej so mu res že na sledi! Le kako je to mogoče! Tedaj so Martinu popustili živej in hripano je dejal:

»No, gospod Martin, kai se je zgodilo? Česa vam nihče ne more dokazati?«

Opozaval je Martina, ki je zamanjavil, da je zmanjšal predmetova.

Martin je bil načrt za umor dobro mlad, so ga starši vrgli na cesto. A kmalu se je postavil na noge in zaslužil veliko denarja. Svojim staršem nikdar ni odpuščil, ni se hotel spraviti s svojo rodbino in je živel čisto sam zase, tako da sorodniki niti vedeli niso, kie stanuje.

No, Colin bo zdaj ležal na tleh vse doljeti, dokler ne bo priša naslednje otro postrežnica. Potem bo imela policija za nekaj časa dovolji dela. Göto, ga bodo sumili, in ga bodo, ker je bil eden izmed pokojnikov najboljših priateljev, tudi strogo zaslužili, gospod Martin.

Martin je začutil, da se trese. Poslednji je napel vse sile, da bi se obvladal, a njen glas je kljub temu zveznil hripanje v hreščavo, ko je zapnil:

»Kaj vrata prav za prav hočete od menega?«

»Le mirno, le mirno, priatelj! Gre za Colina Banninga, in...«

Torej so mu res že na sledi! Le kako je to mogoče! Tedaj so Martinu popustili živej in hripano je dejal:

»No, gospod Martin, kai se je zgodilo? Česa vam nihče ne more dokazati?«

Opozaval je Martina, ki je zamanjavil, da je zmanjšal predmetova.

Martin je bil načrt za umor dobro mlad, so ga starši vrgli na cesto. A kmalu se je postavil na noge in zaslužil veliko denarja. Svojim staršem nikdar ni odpuščil, ni se hotel spraviti s svojo rodbino in je živel čisto sam zase, tako da sorodniki niti vedeli niso, kie stanuje.

No, Colin bo zdaj ležal na tleh vse doljeti, dokler ne bo priša naslednje otro postrežnica. Potem bo imela policija za nekaj časa dovolji dela. Göto, ga bodo sumili, in ga bodo, ker je bil eden izmed pokojnikov najboljših priateljev, tudi strogo zaslužili, gospod Martin.

Martin je začutil, da se trese. Poslednji je napel vse sile, da bi se obvladal, a njen glas je kljub temu zveznil hripanje v hreščavo, ko je zapnil:

»Kaj vrata prav za prav hočete od menega?«

»Le mirno, le mirno, priatelj! Gre za Colina Banninga, in...«

Torej so mu res že na sledi! Le kako je to mogoče! Tedaj so Martinu popustili živej in hripano je dejal:

»No, gospod Martin, kai se je zgodilo? Česa vam nihče ne more dokazati?«

Opozaval je Martina, ki je zamanjavil, da je zmanjšal predmetova.

Martin je bil načrt za umor dobro mlad, so ga starši vrgli na cesto. A kmalu se je postavil na noge in zaslužil veliko denarja. Svojim staršem nikdar ni odpuščil, ni se hotel spraviti s svojo rodbino in je živel čisto sam zase, tako da sorodniki niti vedeli niso, kie stanuje.

No, Colin bo zdaj ležal na tleh vse doljeti, dokler ne bo priša naslednje otro postrežnica. Potem bo imela policija za nekaj časa dovolji dela. Göto, ga bodo sumili, in ga bodo, ker je bil eden izmed pokojnikov najboljših priateljev, tudi strogo zaslužili, gospod Martin.

Martin je začutil, da se trese. Poslednji je napel vse sile, da bi se obvladal, a njen glas je kljub temu zveznil hripanje v hreščavo, ko je zapnil:

»Kaj vrata prav za prav hočete od menega?«

»Le mirno, le mirno, priatelj! Gre za Colina Banninga, in...«

Torej so mu res že na sledi! Le kako je to mogoče! Tedaj so Martinu popustili živej in hripano je dejal:

»No, gospod Martin, kai se je zgodilo? Česa vam nihče ne more dokazati?«

MEHKOSRANI ZLOGINCI

Usodno srečanje z otrokom

Tragična epizoda iz življenja preganjanega kaznjence

Nekega dne, še pred sedanjem vojno sem sedel v neki senčnati, hladni kavarni v bližini Bizerete in srkal »tomato«, kakor tam imenujejo mešanico iz pelina, sirupa iz granatovih jabolk in vode. Gosti v kavarni so bili po večini Francuzi in Italijani iz mesta, eden med njimi je bil pa nedvomno tuječ. Stal je z gostilničarjem pred ločilno mizo in pil liker. Mož je moral biti star kakšnih šestdeset let, vendar se je še zmerom po vojaško vrzavalo držal. Ko je izpel liker, se je poslovil in gostilničar Boulanger se je spoštljivo priklonil in za spremil do vrat.

»Kdo je bil ta gospod?« sem vprašal.

To je general Cormier. Pred tridesetimi leti, ko sem bil še narednik pri tujski legiji, je bil moj povelenik. Zdaj je v pokoju, pride pa vsakih nekaj let na obisk v Tunis. Prej je prihajala z njim tudi njegova, zdaj že pokojna žena. To potovanje sta imenovala romanje.«

»Le zakaj romanje?«

»Veste, monsieur, pred tridesetimi leti je stal na gridiči tam zunaj italijansko taborišče tuiske legije in gospod Cormier je bil njegov povelenik. Jaz sem bil pri stražnem moštvu. No, in tedaj se je nekega dne pripeljal nekaj hudega. Povedal vam bom vso točdbo. — Ali vam prinesem še koren tomata?«

Pila sva v Boulanger je pričel pričevanje:

»Nekaj mesecov tem, ko je stolnik Cormier postal povelenik taborišča, je prišla za njim njegova mlada žena s komaj enoletnim sinčkom v vzgojilecico. Prišla je proti volji svojega moža, ki se je zavedal, da ženi tu ne bo mogel urediti primernega stanovanja in ne bo imela družbe in možnosti nakupa. Gospa Cormierova je bila najbrže ljubosumna na svojega moža in je zato prišla za njim. V edino razvedrilo so lama bili izleti na koniu v večernem hladu.

Nekega dne, ko so ujetniki delali in smo imeli vsi pazniki službo, je sedel Cormier za pisalno mizo v svoji poveleniški pisarni. Vstopil je vojaški sel in sporocil poveleniku, da stoji zunaj kaznjeneč štev. 1181, in bi rad govoril z njim.

»Povejte mu,« je rekel Cormier, »da mora za to imeti dovoljenje svojega narednika. Pokorava naj se predpisom!«

Sel je nekaj časa okleval, potem pa odgovoril: »Mislim, da bi bilo boljše, če bi ga spreli.«

»Le kaj vam pride na misel!« je vzročil Cormier. »Ali me boste mar vi učili predpisov? Ali se ga morda bojite?«

»Ne, gospod povelenik,« je dejal sel, »ne bojim se zase, temveč za vašega sinčka, ki ga kaznjeneč drži v na roču!«

Cormier se je zdržal. Zloglasni morelec, ki mu je bil že nekoč grozil, se je zdaj polastil njegovega otroka. »Nai vstopi!« je kratko zapovedal.

V sobo je stopil velikanski kaznjeneč. Po gornjem delu telesa je bil nag, v ustih je imel cigareto, z desno roko, ki je bila bolj podobna špiči kot človeški roki, je pa stiskal z svojim kosmatim prstom sprečega otroka.

»Halo!« je posmehljivo zaklical poveleniku.

Cormier je prvi trenutek hotel seči v predal pisalne mize po revolveru, takoj nato si je pa premisli in se obvladal.

»Zahvaljujem se vam, da ste mi prinesli sinčka,« je nagovoril kaznjeneč. »Kje ste ga našli?«

Kaznjeneč štev. 1181, se je zagrohotil. »Nisem ga našel, iščem ga že več šest mesecov, odkar je tu, in danes sem ga naposled le dobil v roke. Saj sem ti povedal, da ti bom vse poplačal! Vzgojiteljica je kramlja s svojim dragim, ki je paznik, otroka je pa pustila samega! Kaznjeneč se je zarezal in preteče zavplil: »En sam stisk z roko in tvojega otroka ni več — ali bi pa morda rajoš sklenil z meni prijateljstvo?«

»Kaj zahtevate?« je mirno vprašal Cormier. Niti ganiti se ni upal, samo da ne bi ogrozil življenja svojega sinčka.

»Daj nam pet pušk,« je odgovoril kaznjeneč. »Pet mož nas je — vsakemu pet naboev, pet steklenic z vodo, hrano za deset dni in zemljevid!«

»Ne morem vam dati državne lastnine,« je odgovoril Cormier.

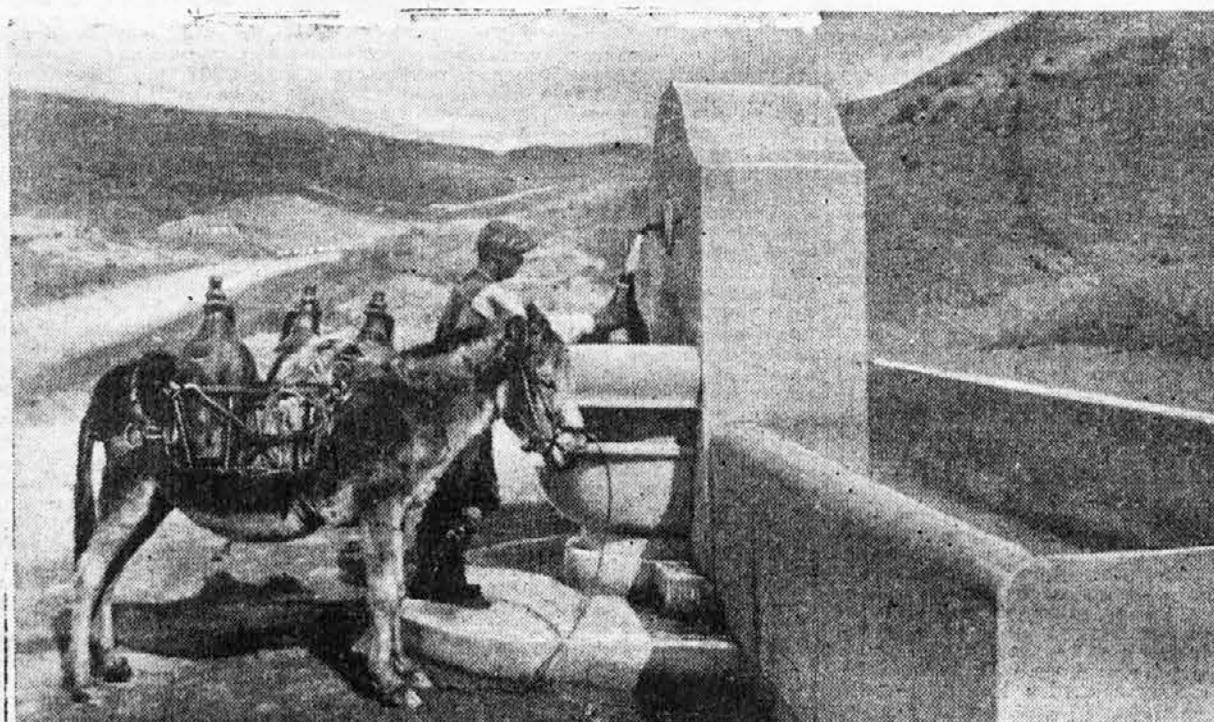
Kaznjeneč se je posmehljivo zarezal: »Potem nai ti še država podari otroka. Ta lukat namreč ne bo dolgo živel!« Pri teh besedah je kaznjeneč pokril s svojo kosmaloto desno roko otrokovemu telu.

»Za umor je dolochen smrtna kaznen!« je brez uma zavplil Cormier.

»Ne bojim se smrti!« je zarjul kaznjeneč. »Bojiš smrt ko takšno življenje! Kai hoš rekel svoji ženi, če bo sinček umrl? Ne sili me k temu, povelenik! Za devetim liudem sem upihnil luc življenja. Torej? Ali daš orozje, ali ne?«

Otok na oriakovih prsih se je prebudil. Začuden je pogledal divjega nagega moza — in se zasmeljal. Potem je začel hobliti s svojo malo pestijo po kaznjenečevih prsih in zadovoljno cepetati z nožicami. Oriak se je zarezal. Zdelo se je, da ga otrok zabava. »Ali se me prav nič ne bo bojiš?« je rekel cepetačemu otroku. »Pogumen dečko si!« Vendar ni med tem niti za trenutek izpustil Cormiera iz oči.

»Dober otrok je,« je rekel Cormier. »Tudi sem bil dober otrok, go-snod avščnik. Vsaj moja mali je zmerom tako o meni govorila.« Oriak je te besede skoraj zakričal. Ko se je spomnil svoje matere in svojih otroških let, mu je obraz spreletela bolesna senca. Pričazno je pogledal po-

L'odierna Sicilia non è più l'arida terra pietrosa ove la sete sfinita uomini e animali. Con razionale canalizzazione, l'Italia fascista ha trasfigurato l'aspetto di questa terra ove in ogni provincia vedi acquedotti moderni, come quello rappresentato dalla fotografia, che forniscono all'uomo e agli animali sana acqua potabile. — Danasna Sicilia ni več tista suha, kamnitna dežela, kjer žival in človek jinevata od žeje. Z umno kanalizacijo je fascistična Italija izpremenila podobo te dežele, tako da lahko v vsem pokrajnah vidis gornjo sliko sodobnega vodovoda, kjer dobivajo ljudje in živila zdravo pitno vodo.

velikinovega sinčka, ki je zdaj spet bobnal po njegovih prsih in na lepem objetu velikanu z obema ročicama okrog vrata. Kaznjeneč ga je nezno privil k sebi, potem pa — kakor da bi se vdal trenutnemu navdahnjenju — stolpil h Cormieru in položil otroka varno na pisalno mizo. Pogledal je Cormieru naravnost v oči in rekel: »Nikar ne misli, da se te bojim. Nisem ti zato vrnil otroka.« Potem je stopil korak nazaj, rekoč: »Zdaj pa naredi z menoj, kar hočeš.«

Cormier je mož dolgo gledal v oči, potem je vstal, mu podal roko in rekel: »Vedel sem, da mi ne boste umorili sinčka. Hvala vam. Storil bom vse, da boste prišli z taborišča!«

»Za to kar sem ti zdaj storil, me ne moreš plačati,« mu je odgovoril kaznjeneč. Potem je z drsajočimi karki odšel iz pisarne. Obraz mu je bil bolesto spačen.

Ko sem nekaj trenulkov nato stopil v povelenikovo pisarno, je Cormier z zaprtimi očmi onemogoč sedel na stolu. »Konjak, Boulanger!« je slabotno zaprosil. Ko sem mu ga prinesel, ga je izpel na dušek, potem pa še dolgo nemu sedel in mi naposlед povidal, kaj je doživel.

»Moža sem vendarle prav sodil,« je naposlед zamišljeno dejal. »Čeprav je surov, vendar ni mogel umoriti otroka. Samo grozil mi je z njim. Že enajst let ni videl nobenega otroka. Ko je zdaj držal mojega sinčka v roču, ga je to tako ganilo, da je pozbabil na svoj namen.«

Boulanger mi je spet napolnil kozarec. »General mi je malo prei povedal, da je njegov sin zdaj že stolnik.«

»In kaj se je zgodilo s kaznjenečem?«

V zadnjem času se zdi, da se je usoda zarotila proti kilometru. Živali iz neznanega vzroka izumirajo. Večkrat

naščeval je bil k vstajici širi kaznjeneč in jim obljudil, da im bo priskrbel orožja in živil za beg. Ko je potem vrnil povelenikovega otroka očetu, ne da bi dosegel, kar se je bil namenil, so se ostali štirje pašači zaklili, da se bodo maščevali nad njim. Teden dni pozneje ga je neki paznik našel zabodenega v taborišču. General Cormier se zmerom obiskuje njegov

priplavajo do brega in tam poginejo. Morje jih navadno že mrtve naplavita na suho. Naravoslovi trde, da je to nevarno izumiranje kitov posledica velikih potresov pod morsko gladino. Kiti se baje teh potresov izredno boje, pa so se ostali štirje živali priromale cisto po naključju tia.

Leta 1788. je neki angleški kanilan v Španiji nakupil 29 ovc v jih vkreval na svojo ladjo, da bi jih v južni Afriki z dobičkom prodal. Ker se pa z Burij v Capetownu nikakor ni mogel zdeniti glede cene, je ovce kratko in malo odpeljal dalje proti Avstraliji. Tam jih je z dobičkom prodal.

Ze leta 1800. se je v Avstraliji iz 29 ovc zaredilo kar 6000 ovčjega zavoda, leta 1880. torej nekako sto let nato, ko je prva ovca stopila na avstralska tla, je pa bilo v Avstraliji že okrog 64 milijonov ovc. Leta 1925. je ovčereja v Avstraliji narasla že na 185 milijonov glav.

Kako so prišle ovce v Australiju

V zadnjem času se zdi, da se je usoda zarotila proti kilometru. Živali iz neznanega vzroka izumirajo. Večkrat

v zadnjem času se zdi, da se je usoda zarotila proti kilometru. Živali iz neznanega vzroka izumirajo. Večkrat

v zadnjem času se zdi, da se je usoda zarotila proti kilometru. Živali iz neznanega vzroka izumirajo. Večkrat

v zadnjem času se zdi, da se je usoda zarotila proti kilometru. Živali iz neznanega vzroka izumirajo. Večkrat

v zadnjem času se zdi, da se je usoda zarotila proti kilometru. Živali iz neznanega vzroka izumirajo. Večkrat

v zadnjem času se zdi, da se je usoda zarotila proti kilometru. Živali iz neznanega vzroka izumirajo. Večkrat

v zadnjem času se zdi, da se je usoda zarotila proti kilometru. Živali iz neznanega vzroka izumirajo. Večkrat

v zadnjem času se zdi, da se je usoda zarotila proti kilometru. Živali iz neznanega vzroka izumirajo. Večkrat

v zadnjem času se zdi, da se je usoda zarotila proti kilometru. Živali iz neznanega vzroka izumirajo. Večkrat

v zadnjem času se zdi, da se je usoda zarotila proti kilometru. Živali iz neznanega vzroka izumirajo. Večkrat

v zadnjem času se zdi, da se je usoda zarotila proti kilometru. Živali iz neznanega vzroka izumirajo. Večkrat

v zadnjem času se zdi, da se je usoda zarotila proti kilometru. Živali iz neznanega vzroka izumirajo. Večkrat

v zadnjem času se zdi, da se je usoda zarotila proti kilometru. Živali iz neznanega vzroka izumirajo. Večkrat

v zadnjem času se zdi, da se je usoda zarotila proti kilometru. Živali iz neznanega vzroka izumirajo. Večkrat

v zadnjem času se zdi, da se je usoda zarotila proti kilometru. Živali iz neznanega vzroka izumirajo. Večkrat

v zadnjem času se zdi, da se je usoda zarotila proti kilometru. Živali iz neznanega vzroka izumirajo. Večkrat

v zadnjem času se zdi, da se je usoda zarotila proti kilometru. Živali iz neznanega vzroka izumirajo. Večkrat

v zadnjem času se zdi, da se je usoda zarotila proti kilometru. Živali iz neznanega vzroka izumirajo. Večkrat

v zadnjem času se zdi, da se je usoda zarotila proti kilometru. Živali iz neznanega vzroka izumirajo. Večkrat

v zadnjem času se zdi, da se je usoda zarotila proti kilometru. Živali iz neznanega vzroka izumirajo. Večkrat

v zadnjem času se zdi, da se je usoda zarotila proti kilometru. Živali iz neznanega vzroka izumirajo. Večkrat

v zadnjem času se zdi, da se je usoda zarotila proti kilometru. Živali iz neznanega vzroka izumirajo. Večkrat

v zadnjem času se zdi, da se je usoda zarotila proti kilometru. Živali iz neznanega vzroka izumirajo. Večkrat

v zadnjem času se zdi, da se je usoda zarotila proti kilometru. Živali iz neznanega vzroka izumirajo. Večkrat

v zadnjem času se zdi, da se je usoda zarotila proti kilometru. Živali iz neznanega vzroka izumirajo. Večkrat

v zadnjem času se zdi, da se je usoda zarotila proti kilometru. Živali iz neznanega vzroka izumirajo. Večkrat

v zadnjem času se zdi, da se je usoda zarotila proti kilometru. Živali iz neznanega vzroka izumirajo. Večkrat

v zadnjem času se zdi, da se je usoda zarotila proti kilometru. Živali iz neznanega vzroka izumirajo. Večkrat

v zadnjem času se zdi, da se je usoda zarotila proti kilometru. Živali iz neznanega vzroka izumirajo. Večkrat

v zadnjem času se zdi, da se je usoda zarotila proti kilometru. Živali iz neznanega vzroka izumirajo. Večkrat

v zadnjem času se zdi, da se je usoda zarotila proti kilometru. Živali iz neznanega vzroka izumirajo. Večkrat

v zadnjem času se zdi, da se je usoda zarotila proti kilometru. Živali iz neznanega vzroka izumirajo. Večkrat

v zadnjem času se zdi, da se je usoda zarotila proti kilometru. Živali iz neznanega vzroka izumirajo. Večkrat

v zadnjem času se zdi, da se je usoda zarotila proti kilometru. Živali iz neznanega vzroka izumirajo. Večkrat

v zadnjem času se zdi, da se je usoda zarotila proti kilometru. Živali iz neznanega vzroka izumirajo. Večkrat

v zadnjem času se zdi, da se je usoda zarotila proti kilometru. Živali iz neznanega vzroka izumirajo. Večkrat

v zadnjem času se zdi, da se je usoda zarotila proti kilometru. Živali iz neznanega vzroka izumirajo. Večkrat

v zadnjem času se zdi, da se je usoda zarotila proti kilometru. Živali iz neznanega vzroka izumirajo. Večkrat

Stopila je k mizi, stojeci pod velikim borevcem. Marcel je udobno sedel v naslanaču in kadil pipo. Kljub mestnemu radovednosti, kaj ji piše Gaston, je nadpre na glas prebrala Marcelovo pismo. Neki založnik mu je ponujal, da bi pod ugodnimi pogojmi založil njegove članke, ki so dolej izhajali v strokovnem časopisu, v posebni knjigi. Nato je s trepetajočimi prsti odprla pismo svojega brata, ki je obetalo po delih in veknosti, da bo prav izčrpano in zanimivo.

Navadno ji je Gaston pisal samo kratka pisemca, glaseča se nekako takole:

»Ljuba sestrica!

Upam, da se zadeva še zmerom razvija tako, kakor želite ti in Lavin. Tu je vse po starem. Elinina ljubezen napreduje. Z menoj je vse v redu, menda bom kmalu dosegel cilj, ki sem si ga izbral. Upam, da kmalu na svidjenje.

tvoj

Gaston.«

Tokrat je pa potegnila Janina iz oveja sedem velikih strani, na drobno popisanih z Gastonovo znacilno oglato pisavo. Kaj naj to pomeni? Jela je brati:

»Ljuba sestrica!

Toliko novega ti imam povedati, da bi bilo najboljše, če bi si izposodil pisemski papir trgovske oblike v očetovi pisarni. Novice, si gotovo nejevoljno pomisliš v nasrsila obri. Novice z gradu doslej namreč nikoli niso bile posebno dobre zate. Nikar se ne vznemirjavaj! Med vsemi novicami je danes samo ena, ki bi te utegnila nekoliko zbsti, in sicer novica, da se je Elina naposled poročila.

Najboljše je, da sem to povedati, ko v začetku svojega pisania, zdaj se mi je vsaj kamen odvalil s srca. Morda pa to novico že ves, ker se mi zdi, da se je tvoja ljubljena sestra vsaj toliko potrudila, da ti je napisala drobno poročno oznanilo. Tisti dan sem te pogresal, ljuba Janina! Vendar vem, da tebi takšno srejne ni posebno pri sreči in bi se zato najbrže pri poročni gostiji in poročnih ceremonijah kaj slabo potuila.

Bilo je mnogo vjetja, mnogo svatov in čestitk. Mogoče te bo zanimalo, kako je bila Elina običena. Ker je po vsej sili hotela iti peš do cerkve, je imela kratko belo oblike, čezno je pa valovila tenčica iz pristnih angleških čipk. (Ali nisem vzoren bralec, da ti vse tako natanko opisujem?) Ženin in nevesta sta stopala med dvoredom gostov, svatov in varniških delavcev, ki so jima navdušeno vzklikali. Vse skupaj me je smajnilo na triumfalnem pohod zmagovalca...

Ali narava se vseeno ni hotela udeležiti tega zmagovalnega pohoda. Stavkali so namreč glogovi grmici, ki bi se bili morali te dni razvezeti, da bi s svojo snežno belino podčrtili simbol poročnega obreda. Ker je pa nekaj dni pred poroko ilo kakor iz škafa, se ti presneti grmici niso in niso hoteli razvezeti. No, ženini si je znal pomagati.

Telefonski je naročil iz Pariza, naj mu pošljejo nekaj košar glogovega cvetja; privezali bi ga na grmicevje, da bi bilo videti, kakor da se je res razvezelo. Morda so v Parizu njegevo naročilo napak razumeli, se verjetne je pa, da niso imeli gloga, zakaj poslali so mu nekaj sto več razvezetnih sliš. Lahko si misliš, kako so se naši vrli kmetiči čudili, ko so videli, da se je njihov glog čez noč izpremenil v slike...

Torej pet dni je že minilo, odkar je naša Elina postalata gospa. Čisto brez umu je, ker so imenovali njege moža za pisarja na ankarskem poslanstvu. Takoj po poročni pojedini sta novoporocenca odpotovala na Vzhod. Naša Elina je očarana, saj je prepičana, da bo lahko tam igrala

moderno sultanko. Diplomatski svet, izlikan, ves v okovih etikete, je kakor nalač zanjo. Prepričana je, da ne bi mogla doživeti večje sreče. Bojim se, da bo kaj kmalu pozabila na nas, na dom in na očeta in da jo bomo le redkokdaj videli.

In zdaj: velika, vesela novica. Dobil sem dovoljenje, da presedljam s prava na tehniko. Veš, kdo mi je to dovoljenje priskrbel? Ugani! Ničesar drugi kakor mama. Da, mama, ona, ki se nikoli ni zanimala za moj studij in ji je bilo čisto vseeno, kaj se zgodi z nasov tovarno.

Večkrat sem bil že prosil očeta, da študiram v Parizu tehniko, toda doslej o tem nikoli ni hotel nis slišati. Zaupal sem se mami in sem jo prošil, naj posreduje pri očetu, da bi mi dovolil izobrežno študija. In pomisli! V enem dnevu je dosegla to, kar se meni ni posrečilo dosegeti v nekaj mesecih. Moja prtljaga za Pariz je pripravljena, ves sem polnačrtov za bodočnost. Ne smes misliti, da so to prazne besede. Ves ta čas sem vsak dan hodil v tovarno in se skušal že praktično seznaniti z delom, ki ga bom moral poznati tudi teoretično obvladati. Kakor vidiš, nisem držal križem rok. Oče mi je tudi dovolil, da sem se odpeljal v Pariz in si poiskal primerno stanovanje. Bilo je dosti dela, veselja in priprav.

Ko sem se vozil iz Pariza domov, so mi po glavi rojili vsi mogoči načrti. Kako bom dokončal teoretski študij in se nato vpisal med letalce. Kako se bom poznaje posvetil delu v tovarni. Kako bom skušal imenu naše družine spet vrnil tisto spoznavanje in čast, ki ga je uživalo za naših dedov.

Komaj sem pa prispel domov, že me je čakalo neprjetno, rekel bi, strašno presenečenje. Mama je izginila!

Janina se ni mogla premagati, da ne bi na glas izkriknila. Izginila?

Marcel jo je začudeno vprašal: »Slabe vesti, ljuba moja?«

»Ne, ne,« je v zadregi odgovorila, »če sama ne vem...«

V resnici ni vedela, kaj li bodo povadale naslednje vrstice. Spet se je zatopila v branje.

»Mama je izginila; pustila je dvoje pisem zame in za očeta. V njih nam sporoča, da se bo za nekaj časa umaknila iz družabnega življenja in prezivela nekaj let v samoti. Ni nima hotela izdati, kje bo živel, zato nju prosi, naj je ne iščeva. Pisala nama je, da je svojo materinsko dolžnost do otrok dovršila, saj smo že vsi odrasli, zreli ljudje. Morda se bo pozneje kdaj vrnila, zaradi očeta...«

Lahko si misliš, kako je bil oče razburjen. Komaj sem ga nekoliko pomiril, čeprav tudi sam takoj nisem vedel, kako in kaj. Kako neki je odšla nasa mati? In zakaj je zadnjih čas takoj izpremenila? Morda će izpremenibni? Morda je zbolela in nekaj dni predporočni delo v tovarni, zato je bila v tem času posvetna. Večkrat se mi je zelo takoj posvetna. Večkrat se mi je na skrivaj jokala...

Toda zdaj so vendar vse rešeni! Rešeni strahobne nevarnosti, ki jim je grozila. Ob tej misli Janina ni mogla sama pred seboj prikriti tihga zadoščenja, da je ona, skromna, neizkušena deklica, premagala v neenakem boju svetovnjsko, prebrisa na lahkoživko v pustolovku.

Arletta je torej držala besedo in se umaknila s prizorišča. Morda je do tega dejanja ni toliko priginal strah kakor materinska ljubezen do Gastona in Eline. Najbrže se je bala, da bi utegnilo kakšno odkritje škodovati njenima otrokom. Janini se je skoraj nekolič zasmilila. V sreču je bila že kdaj odpustila, čeprav se je vsak trenutek zavedala, da je prav ta ženska kriva Marcelove

Dopovedal sem mu, da najbrže ne bi imel uspeha, zakaj mama je bila že dovolj spremno pripravila svoj beg, da je zabrisala za seboj sleherno sled. Cudno se mi tudi zdi, da ni vzel s seboj nič drugega kakor svoje dragulje. Razen tega bi pa javno poizvedovanje gotovo dvignilo mnogo prahu, kar našemu novemu zetu pa ne bi bilo v korist in pogodu. Mučna bi mi tudi bila misel, da mora na mater policija išči.

Ko sva se ustavila pri vprašanju zasebnega detektiva, sem dejal, da vendar ne moremo materi vsliti naših zahtev. Ce si iz kakršnega koli vzroka isče in želi samote, ji terga ne moremo braniti. In naposled je tudi oče priznal moje pomislike, tako da do danes se nisva ničesar ukrenila in čakava, da nama bo mati

Sam ne vem, ali me je ta udarec zadel tako, kakor bi kdo pričakoval. Res je, da sem imel mater rad, toda zadnji čas so se mi jele oči odpirali, čutil sem, da se nam je odvija, da sem nikoli ne bom mogel vedti dvigniti v visave! Edino vaša dobrota in načkonjenost mi moreta nadomestiti vse ono, kar sem izgubil! Vi ste moje sončeve!«

Že večkrat jo je tako imenoval od tistega izleta v Menton, od večera, ko mu je bila zapela romanco o sonču.

Janina se je poštano začudila, ko je prvič poklical »moje sončeve«, toda Marcel ji je hitro pojasnil:

»To ime se vam tako dobro poda. In razen tega se kar ne morem privaditi vašemu imenu, čeprav mi je sicer vse všeč, kar je z vami v zvezzi. Elina je vse preveč trdo in načadno ime za vas, ki ste tako mehki in dobril!«

Toda sončeve, to vendar... je med smehom vzkliknila Janina.

»Sončeve... to ste vi!«

»Ubogi moj Marcel, saj to sploh ni ime!«

»Zakaj bi ne bilo ime, saj sta Zora in Danica tudi imeni! Ali niste mar res moje sončeve, moj beli dan, moja luč?«

Janina je naposled privolila, da je točno imenuje, posebno, ker ji je ime Elina iz njegovih ust zmerom zvenelo nekam tuje in neprjetno. In to jutro so njegove hvaležne besede spet napolnile njeni srce z veseljem in miron.

Marcel, ali je mogoče, da ne žaluje za prejšnjim življenjem, ali je res, da vam bom vsaj malo nadomestila vase delo?«

Za čim naj bi žaloval? je vprašal mladi inženir. »Tisto, cesar ne morem videti, mi vti tako natančno opisete, da gledam svet pred seboj z duševnimi očmi. Z vašo nomenico sem se spet lotil dela. Imel sem celo več uspeha, kakor sem se bil nadejel. In zdaj se mi je celo vrnilo upanje, da bi utegnil moj izum le kdaj korigiti moji ljubljeni domovini in vsem svetu. Razen tega imam vašo načkonjenost, sončeve moje, vaše sreči in njegovo svetlo luč, ki je zabilasla vso temo v meni. Za čim naj bi to reje se žaloval?«

Nežno je priselil k njej, se nagnil k njeni glavici in ji tih zasepetal na uho:

»Želim si samo še nečesa, ljubljena moja... želim si, da bi bili čisto moji!«

»O, Marcel,« je vzkliknila s trepetajočim glasom.

»Kdaj, o, recite mi, kdaj?« je ogrevljeno vprašal. »Pravite, da vam je Gaston pisal tako dolgo nismo. Ali vam mar ni tudi sporočil, da je oče odpustil in da vam hoče podeliti svoj blagoslov za zakon z menoj?«

in nizke sorte so navadno manjše, pozne pa večje. Prestor med kapuznicami in paradižnikami, ki le precejšen, razen pri kolérah, se pred ali isto časno porabi za medselve. 4. june je ali posadi se v vmesne prostore zgodaj dorastlo povrtnino, na primer mesečno redkvico, solato, kolérbice ali špinat. Za tak dvojen pridek treba seveda tudi boljše pogojiti. Med tem, ko vmesne porabljamo se tudi kapuznice in paradižniki razraslejo, da zavzamejo vso površino.

V tretjo skupino spadajo take, ki jih sejemo na stalno mesto v določeni razdalji ali pa jih tudi presajamo po končani predvzgoji.

Ze večkrat je je Marcel izprševal, kdaj bo postala njegova žena, toda nikoli v njegovih besedah ni bil toliko ognjevite nežnosti, toliko udržane strasti, ki bi njen bistvo tako vznemirili in prevzeli. To jutro se kar ni mogla upirati njegovemu snubljenju, čutila se je vso šibko, vse predano njemu, ki ga je tako zelo ljubila.

In zakaj tudi naj bi se zdaj, ko vendar ve, da za Marcela ni drugega življenja, tako krčevito otopalza zekona, ki bi pač oba osrečil?

Že zdavnaj je mi včasih nimirila misel, da ljubi Marcel v njej neko drugo. Slutila je, da je nailepši, najčistejši del Marcelove ljubezni tisti, ki si ga je sama prihoriла. Zdaj je tudi ni več grizla zavest, da krade cestva, namenjena Elini.

Dolgo se je bila še obotavljalna, boječ se, da bi prej ali slej kdo odkril njeno plemenito prevaro, prej, preden bi Marcel v njej vzljubil njo samo. Toda danes, ko je izvedela, da se je Elina poročila, da je Arlette odpotovala v širni svet in da si po tudi Gaston po svoje uredil življenje, danes pač ni več vzroka, da si ne bi tudi ona privočila srečo, ki se ji je ponujala.

Če si pa hoče to srečo pridobiti in jo obdržati, mora postati Marcelova žena. Ce bi tako stanovitno kakor doslej odklanjala njegovo snubljenje, bi imel Marcel pač pravico, da si drugje pošče življenjsko družico, in si ustvari svoj dom. In katero dekle bi bilo bolj zmožno in bolj pripravljenje od nje, da ga osreči?

Zavedala se je, da je izpolnila svojo dolžnost, ali ni torej čas, da pomisli nekoliko tudi nase?

Premagana od ljubezni in Marcelove silne, vroče strasti se sklonila glavo, na njegove prsi in ... zetala:

»Da, ... v o tem mi Gaston pise.«

»In kaj pravi?« je živahnopravil Marcel.

»Piše: kmalu!« je kakor dih tih zaščetala in pustila, da so jo njegove krepke roke še čvrsteje objele.

X

Panovo maščevanje

Tedaj je stopila iz hiše babica. Njeni drobni, krekni koraki so odmerili po kamnitnem tlaku. Ko je, zaledila Marcela in Janino objeta, je razigrano vzkliknila:

»Vidya sta mi prava! Takšno pojavljanje o belem dnevnu!«

»Babica,« je smeje se vzkliknila Janina, »v moji sobi vidi sliko, ki kaže, kako star duhovnik blagoslavlja nevesto in ženina. Ali ne bi tudi ti tako storila?«

Babica je zadovoljno zagodnjala:

»Lep je ta tvoj duhovnik s polmetrom dolgo sivo brado. Doslej nisem vedela, da sem se že tako postarala. Vendar je prav, da se pričenjam tega zavedati, saj bom mogoče prav kmalu postala prababica.«

Panila je in na videz stregho dejala:

»Presneti otroci, kako rastejo in kakšne skrbi nam dela! Takoj me poljubita, in sicer vsaj po trikrat, saj sem jaz vsa vajina družina!«

Smejhala se je in jokala, ko sta Janina in Marcel nekajkrat veselo in krepko poljubila na lice in celo. In na lepem je potrepljala Marcella po ramu, rekoč:

»Veste, od prvega trenutka, ko sem zagledala, ste mi bili vseč in takoj se mi je zdelo, da boste se kdaj moj vnuk. Med nami rečeno; ta zadeva se je že predolgo vlekla... Soražen dolge zaroke. In če sta se zdaj odločila, da se poročita, ne bomo zaločili poreke!«

»O, je ogrevljeno vzkliknil Marcel. »Jaz se že ne bom upiral, samo če je tudi moje sončeve vašega imenina...«

»Kakopak,« je vzkliknila babica, »le kako bi se moglo dekle upirati tako čednemu ženini?«

Dalje prih...

V 24 URAH

barva, plisira in kemično čisti obleke, klobuke itd. Skrob in svetlikola, srajce, ovratnica, zapestnice itd. Pere, suši, monga in lika domače perilo. Parno čisti posteljno perje in pušči.

**tovarna JOS. REICH
L J U B L J A N A**

O ljudeh, ki potrebujejo »streljovod«

So ljudje na svetu, ki svojih skrbi, težav in svoje slabe volje ne znajo obdržati zase in jih preboleti, temveč jih morajo »stresi« na svoje bližnje. Sele tedaj jih odleže, kakor bi se bili iznebili težkega bremena. Takšni ljudje potrebujejo »streljovod«, da se sposte, bodisi da so prešibki ali premalo globoki, pa premalo resni, da bi svoje neurejenosti sami v sebi premagali in uredili.

Na splošno so ti ljudje strah in trepet svoje okolice. V vsaki družabni skupnosti jih srečamo, v družinskem krogu, po uradih, v krogu prijateljev, med slučajnostimi znanci. Večasih straše kot godnjave, sitne matere, ki nikoli ne privoščijo družini lepe besede, drugič spet kot pikolovsko natanci, večno našajeni šefi, v soli se pa učenci najbolj boje učitelja, ki ne zna ločiti šole od doma in vse domače napetosti prenese v šolsko ozračje.

Ti ljudje se pogosto ne zavedajo svoje hibe, temveč so celo prepričani, da jim ves svel krivico dela, da jim vse nagaja in izpodleti. Vzroke svoje neurejenosti isčejo v svetu in svoji okolici, namesto da bi jih poiskali v sebi, v svoji preobčutljivi duševnosti in v svoji napučni vzgoji. Med edinci, med razvajanimi meščanskimi sinki in hčerkicami, med bogatimi gospomi brez pravega dela srečamo največ takšnih modernih »mučiteljev«.

Vendar moramo od njih ločiti tiste nesrečne, ki jih je usoda tako preganjala, ali tako po mačehovsko ravna z njimi, da so postali zagrenjeni, jezni na ves svet in nase. Tudi ti zagrenjeni — pogosto trpe za vsemi mogočimi manjvrednostnimi občutki — trpičijo svojo okolico s svojo muhavostjo, jedkostjo in večno nastreno, vendar niso tako brezupni in tako neupravičeni kakor prvi. Če se namreč posreči dokazati jim, da so v zmoti in da življenje vseeno ni takšno, kakršno se njim zdi, pogosto ozdravijo in postanejo na moč koristni in prijetni član človeške družbe.

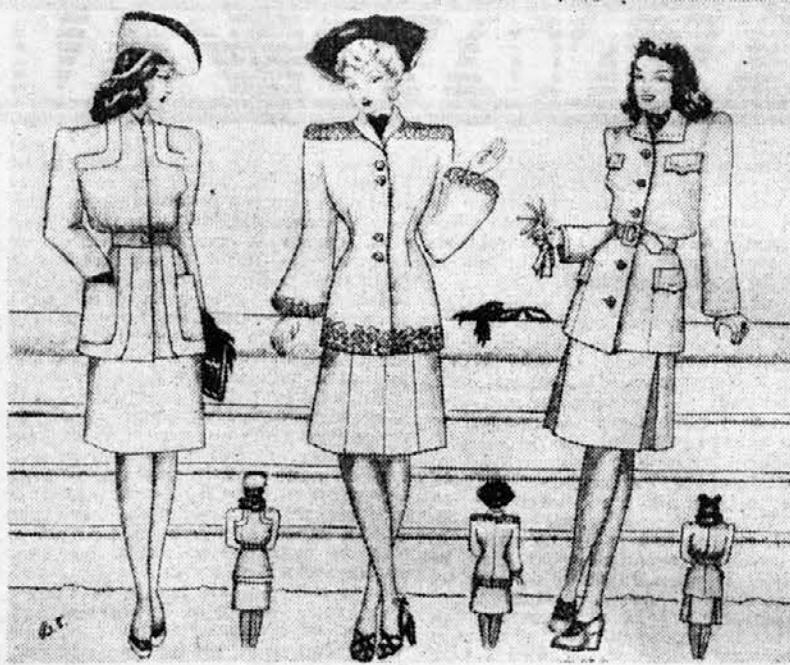
Denimo torej, da imate v svoji bližnji okolici človeka, ki večno potrebuje »streljovod«, ali pa da ste — kar upam, da ni res — sami eden izmed teh nesrečnežev. Kaj naj storite? Najprej ugotovite, ali spada vaš bližnji k prvi ali drugi vrsti večnih nezadovoljencev. Če gre samo za preobčutljivega, toda sično dobrega človeka, storite vse, da ga odvadite le grede razvade. Zlepa mu kdaj pa kdaj do povejte, da ima danes vsakdo svoje breme in da torej ne more sprejeti še tujega na svoje rame.

Zbudimo v teh občutljivih, zagrenjenih dušah ljubezen do narave, če že niso več zmožni ljubezni do človeka. Raztresimo njihovo čemerost, obrnimo njihovo pozornost na prijetne dogodke in že jim bomo nekoliko pomagali, da se bodo otreli čemerost in občutka manjvrednosti.

In če ste sami eden izmed teh, velja kajpak to ludi za vas. Res, verjamem vam, da imate kdaj pa kdaj občutek sprostitev, če v slabih voljih koga hrulite, ali mu pa mimogrede izrečete kakšno jedko, toda nekje na dnu srca čultite, da ste storili krivico, in občutek sprostitev je lažen in bežen. Tam na dnu srca se pa nabira grenačka, občutki manjvrednosti se kupičijo in nehotne spoznavate, da se vse bolj in bolj oddaljujete od svojih bližnjih, kar vendar nih bil vaš namen.

Razen tega z večno kritiko ludi ničesar ne dosežete. Dobra beseda, pojava, zaledela pogosto več kakor graja ali kritika. To so zdavnaj spoznali že modrejši in bolj izkušenji ljudje kakor vi in zgradili, na tem spoznanju že vse mogoče praktične nauke, tako da jim lahko mirne duše verjame.

Če smo pa obsojeni živeti v skupnosti s človekom, ki pač nima vzroka, da bi bil večno godnjav, nasrejen in siten, a se vseeno noče izpremeniti in poboljšati, mu pokažimo, da za nas ni resen. Ne ženimo si njegovih silnosti k srcu — saj nam vendar tako malo pomeni — delajmo, kakor da ga ne bi bilo, in si ne grenimo življenja. Ko bo tak človek spoznal, da ne učinkuje več, bo nekote postal znosnejši. Vi boste imeli pa prijeten občutek, da ste v tej tiki borbi zmagali. Saška

Ci trije modeli so risani izrečno za »Družinski tednik« in niso bili še objavljeni.)

Na naši sliki vidimo tri pomladanske kostime za razne priložnosti. Prvi kostim je svetlozelene barve mladega listja. Posebnost so rokavi, katerih gornji del prehaja v sedelce. Jopica je v pasu nabranja in se zapenja s skritimi gumbi. Krilo je gladko. Poleg nosimo blizu, torbico, rokavice in klobuk mehke rjave barve. Drugi kostim je izrazito popoldanski iz mehkega volnenega blaga slike kakaovorjave barve. Na ramah, ob robu in na rokavih je poščit z nekoliko temnejšim poščitom istega barvnega odtenka. Krilo ima tri podolžne robčke. Blizu in klobuk sta temnomodra. Tretji je zelo športni kostim sivozelene barve, ki ga lahko nosimo ob vsaki priložnosti. Živopisana pralna blizu zelo mladostno učinkuje. Krilo ima spredaj in zadaj po dve globoki gubi.

Kakor z obliko, tako moramo ravnat tudi s perilom. Vse zimski perilo operemo, dobro posušimo, zlikamo in spravimo. Če je perilo pleteno iz same volne, ga zložimo v posebno škatlo, vmes potresemo z naftalinom in škatlo pokriemo. Le tako bomo obvarovali, da ne bodo prišli do njeva molja. Na trgu lahko kupimo tudi nekaj šopkov sivke in lo zložimo namesto naftalina med perilo. Perilo se bo navzelo prijilenega vonja po sivki, ki ga bo ohranilo tudi še po večratnem pranju.

Vso skrb moramo posvetiti zimskim čevljem, ki so nas tako dobro varovali pred mrazom in mokrotou. Sportne čevlje namežemo s topnim ricinovim oljem, podplaže pa z lazenjem oljem. Ko usneje vplje olje, ihi se enkrat nahalko premažemo, damo na kopito, če pa tega nimate, napolnimo s papirjem. Vsa čevlja posebej zavijemo v papir, po možnosti zložimo v večjo škatlo ali star kovčeg in jih spravimo na suhi prostor. Tako preprečimo, da se čevlji prasišči, ker je prah največji škodljivec usnja.

Snežke, galoše in gumijaste škorne najprej umijemo v boraksovi vodi. Suhe namežemo z glicerinom ali valzelino. V vsaku galoši, snežku in škorjeni natresemo naftalinu, natlačimo papirja in vsakega posebej zavijemo v papir.

Zimske klobuke, ki jih spomladini in poleti ne bomo več nosili, moramo tudi pravilno shraniti. Svetle klobuke očistimo z benzencem in magnezijem, črno in temnejše klobuke pa z razpolino amonijaka in sode bikarbone.

Tako pripravljene za poletno spanje, nas bodo oblike, plašči, čevljii in klobuki jesi eni pozimi veselo presestili. Namesto povratnih in od moljev načetih bomo ohranili cele, sveže in lepe oblike.

IZBIRAJTE SAME!

Kadar izbiramo blago za obliko, plašče ali kostim, prav tako, kadar predelavamo iz starega novo, moramo najprej stopiti pred zrcalo in pogledati svojo postavo. Niti dve postavni enaki, zato tudi ne more pričakovati oblike enega kraja postavi, ki je zelo velika in močna, in postavi, ki je majhna in ima kratke noge. Zato bodimo pravilne do samih sebe in se na ljubo naši postavi odpovedimo kroužju, ki bi ga sicer še tako zelo rade imel, a se nam nikakor ne poda.

Velike in suhe

Ženske naj izbirajo za obliko blesteče blago. Takšno blago postavo nekako podobeli. Zelo dobro se ihm počajo kostimi, krila in bluze. Pas ne sme biti nikdar višje od naravnega pasu. Pri progasti oblikah in bluzah morajo leči črte povpreč, nikdar ne navpično, ker postavo se boli podaljšajo. Rokavi naj bodo razkošni, široki in nikdar ne ozki, črpano so še tako zelo moderni. Prav tako se morajo obvarovali koničastih izrezov, ne predolgega, pa tudi ne prekratkega krila.

Za ozke rame in široke boke so kračasti rokavi, okrogel izrez ob bočnih žepi ali aplikacije. Izogibati se moramo koničastega izresa in širokih svetlih pasov.

Za postave s kratkimi nogami je primerno nekoliko dalje krilo, kakor ga priporoča najnovije moda. Ob bočnih prilegačih se oblike in krila so spodaj nekoliko zvončasta. Ogibači se morajo progasti oblike, katerih črte tehtajo povpreč, prebarati okrasov okoli ramen, ker le-ti značajo poslavlo.

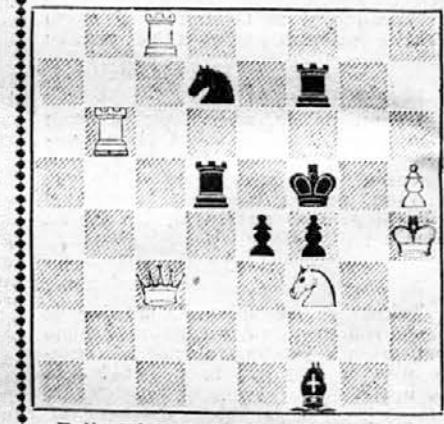
Plin, pa tudi čas prihranimo, če zelenjavamo v meso, preden ga kuhamo ali dušimo, po dožnosli zrežemo na manjše kose.

ŠAH

Urejuje A. Preinfalk

Problem št. 237

Sestavl W. Hild

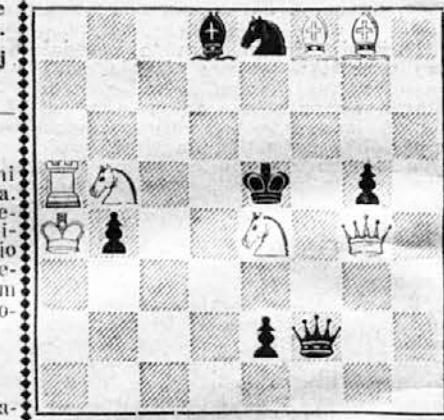
Beli: Kh4, De3; Tb6, c8; Sf3; Ph5. (6 f.)
Črni: Kf5; Td5, f7; Lf1; Pe4, f4. (7 f.)

Mat v 3 potezah

»Čim šibkejši tem nevarnejši!«

Problem št. 238

Sestavl F. Freistedt

Beli: Ka4, Dg4; Ta5; Lf8, g8; Sb5. (6 f.)
Črni: Ke5, Df2; Ld8; Se8; Pb4, e2, g5. (7 f.)

Mat v 2 potezah

Kost ga bo zadušila.«

Vesti

Dvoboj Aljehin—Bogoljubov

Nedavno sta dr. Aljehin in Bogoljubov na Poljskem odigrala majhen prijateljski dvoboj, ki pa ni prinesel odločitve: vsak je po eno partijo dobil, a štiri sta remizirala. To je seveda prej uspeh za Bogoljubova kakor za svetovnega prvaka.

Turnir v Pragi

Čehi prirejajo v Pragi velik mednarodni turnir, ki je posebno velik za radi tega, ker se ga udeležejo kar 21 šahistov: med njimi celo ena dama, ga Suchy, ki pa ima težavno stališče. Od imenitejših mojstrov je treba najprej imenovati svetovnega prvaka dr. Aljehina, ki je po prvih četrtini kol ze prevzel vodstvo in ga bo po vseh racunih tudi obdržal do konca. Najnevarnejši mu bo brez dvom estonski mojstri: vsak je po eno partijo dobil, a štiri sta remizirala. Keres: verjetno je, da bosta zelo dolgo, če že ne prav do kraja srdito tekmovala za zmago. Za boga bo namreč mnogo plena, odločilo bo, kako bosta vozila z ostalimi dobrimi mojstri. Med njimi so zlasti Foltys, Sámisich, Carlis, Lokvenc, Opčenski, nato pa celo vrsta bolj ali manj znanih domačih mojstrov, od katerih se za sedaj najbolje držita najmlajši tekmovalec Pachman in Prucha.

Prvenstvo Hrvatske

Hrvatski šahisti tekmujejo v prvikrat za državno prvenstvo. Sestajajo se jih poteguje za častni naslov prvaka, med njimi kajpada prevladujejo Zagrebčani. Po 7 kolu vodijo Subarić, inž. Kindrij in Bogatec, ki je presenečenje turnirja, s 5 točkami, inž. Jerman s 4½, zdi se pa, da jih bo inž. Tekavčić s prekinjenima partijama vsaj dohitelj. Tu je pa vsako napovedovanje ali ugibanje o zmagovalcu tvegan, bo po kraju neizvesten.

Hrvatski mladinski prvak je letos Vladimir Kozomara, sin nekoč dosti znanega banjaluškega šahista profesorja Kozomare. V zaključni tekmi je štiri konkurenčne premagal in le z enim remiziral, tako da je njegov uspeh neoporečen.

Hrvatski šahisti so torej še dalje nezorni in se vestno pripravljajo za nove mednarodne nastope, tako turnirje kakor dvobaje. Ali pa bodo tudi sami izvedli obetani mednarodni turnir, pa letos še ni bilo čuti.

Na vse te šahovske dogodke se bomo svedeči se povrnili.

Rešitev problema št. 234.

1. Da8, e4 2. Da3! — 3. De3, g3 ali d6 mat.
1. ... g3, 2. Dg2, e4, 3. Dg5 mat.

To pot se je tiskarski skrak izkazal kot komponist. Belga skakač (kar je razvidno iz besedila) je spregmenil v lovca in tako ustvaril nov problem z matom v 5 potezah (1. De4+, 2. De2, 3. Kg5, 4. Le4), ki pa ni tako sijajen.

Rešitev problema št. 235.

1. Sc7, Ku2, 2. Sb5, Kb3, 3. Dbl mat.
1. ... Kb4, 2. De5, Ka5, 3. Dc5 mat.

Rešitev problema št. 236.

1. Da8, Ke5, 2. Da5+, Kd4, 3. De5 mat.
1. ... Ke5, 2. Ke3, d2, 3. Dg5 mat.

PLAČAJTE

NAROČNINO!

NAS NAGRADNI NATEČAJ

Kotiček za praktične gospodinje

Za vsak prispevek objavljen v tej rubriki plačamo 10 lit.

Spinačni štrukli

Spinačno škulhal in pripravljaj s preženjem kakor za prikuho. Iz 40 dek mokre, 1 jajca, mlačne vodo in soli zameši na deski mehko testo kakor za štrukle in ga pusti pol ure počivati. Razvaljaj ga preceji lenko, namaži s npr. pripravljeno, ohlašeno špinaco, zvit v štrukelj, zavij v prtič in kuhač v slanem kropu pol ure. Kuhan štrukelj vzeni iz vode, položi na desko, da se voda odteče, odyi in zreži na dva vrsta široke rezine. Rezine zloži na tonel krompir in ih zabeli s presnim maslom in drobitnicami. Štrukelje daš kuhni kot samostojno jed na mizo za večerjo ali pa kot prikuho in kakršni voli ih.

M. U. Ljubljana VII

Ponarejena polenovka

Grisi 10 dek slanih ribic. V kožico nastrgaj na ploščice ¾ kile presega krompirja. Med krompirj vmešaj očiščene ribice, nekaj strokov strega česna, zlico sesecklanega petervilla in po okusu stolčnega popra. Na vrhu naliži nekoliko olja in 1/8 litra mrzle vode. Kozijo postavi v pečico in duši 1 uro. Kdaj pa kdaj nekoliko pomesešai, da se led ne pripal.

A. K., Zg. Šiška

Buhtelini z rožičevim nadomestkom

Vnesi preceji mehko testo iz 1 litra enotne mokre, primerne kolicine mleka ali mlečnega nadomestka. 1 jajca, 1 žlico kakršne koli maččobe, 1 žlico sladkorja, nastrgane limonove lupinice cele limone. 3 dek vzhajanjega kvasca, ki mu dodai polovico kavine žlice želje. Uvhajano testo razvaljaj za slab prst na debelo, zreži na krpice in položi na vsako krpico žlico kola nadomestka, pridrži s preženjem, npr. v želenju, da ne bodo počivati. Razvaljaj občutljivo, ne prečrpano.

J. S., Ljubljana

Rusi

15 dek slanih ribic, ki jih lahko kuhiši v vsaki trgovini, namoči, rez noč v mrzlu vodo. Namocenim ribicam odstrani glavo, lahko jo pa tudi pustiš 30 dek čebule zreži na tanke rezine in jih močno nasoli. Naloži v kozarec vrsto čebule, vrsto ribic, spet čebule in ribice dokler vsega ne porabiš. Na vrhu mora biti čebula. Kozarec